

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA
PARLAMENTI ÁLLAMTITKÁR

Országgyűlési Hivatal

Irományszám: K/17627/A

Érkezeti: 2017 JAN 31.

Kövér László úrnak,
az Országgyűlés elnökének

Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 2. melléklet 43. pontjában foglaltak megvalósulása érdekében mellékelten megküldöm Ikotity István (LMP) országgyűlési képviselő „*Megfogadják-e a Történelemtanárok Egyletének követelését a szabad atlaszválasztással kapcsolatban?*” című, K/13627. számú írásbeli választ igénylő kérdésére adott válaszomat.

Budapest, 2016. január 31.

Tisztelettel:

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA
PARLAMENTI ÁLLAMTITKÁR

Iktatószám: 4487-1/2017/PARL

Hiv. szám: K/13627

Ikotity István
országgyűlési képviselő részére
LMP

Budapest

Tisztelt Képviselő Úr!

Az Ön által feltett „*Megfogadják-e a Történelemtanárok Egyletének követelését a szabad atlaszválasztással kapcsolatban?*” című írásbeli kérdésre – Balog Zoltán miniszter úr megbízásából – az alábbi választ adom.

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet módosításáról szóló 19/2016. (VIII. 23.) EMMI rendelet 3. §-a egyértelműen rendelkezik arról, hogy „a 2016/2017. tanév május-júniusi vizsgaidőszakában az érettségi vizsgán az állami tankönyvfejlesztésért és kiadásért felelős szerv által kiadott, kronológiai adattáblázatot nem tartalmazó középiskolai történelmi atlasz és a 2015/2016. tanévben tankönyvjegyzékre került középiskolai történelem atlaszok is használhatóak” mind a közép, mind az emelt szintű vizsga esetében.

Az új, kísérleti középiskolai történelmi atlasz megfelel az érettségi követelményeknek, mivel a vizsgán elvárt minden adat megtalálható benne az egyes korszakok térképeinél. Mivel a tanulók nem egy konkrét atlasz használatát tanulják meg a felkészülés során, hanem a térképolvasás képességét, ezért az érettségi vizsgán a korábban megismerttől különböző atlasz használata nem jelent hátrányt a tanulóknak.

Az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet (OFI) által kiadott középiskolai történelmi atlasz nincs monopolhelyzetben: a tankönyvjegyzéken más középiskolai történelem atlaszok is szerepelnek. Mivel a kísérleti atlasz bárki számára ingyenesen is hozzáférhető a Nemzeti Köznevelési Portálon, számos olyan diák is használhatja a tanuláshoz és a felkészüléshez, akik a tanórákon más atlaszt használnak, az érettségizők pedig megismerhetik azt.

A kísérleti történelmi atlaszokat a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpontjának Történettudományi Intézete készítette. Az MTA bevonása garancia a legfrissebb tudományos eredmények atlaszokban való megjelenésére. A kísérleti fázist követően az előző és az idei tanév tapasztalatai nyomán – a kipróbálási időszak alatt beérkezett tanári, tanulói és szakmai szervezeti javaslatok, vélemények alapján – az Eszterházy Károly Egyetem Oktatókutató és Fejlesztő Intézete átdolgozza az atlaszt, és az továbbra is online, ingyenesen elérhető lesz a Nemzeti Köznevelési Portálon. Az átdolgozás jellemzően javítást, bővítést jelent, többek között kiegészül az atlasz névmutatóval is.

Felhívnam szíves figyelmét a Történelemoktatók Szakmai Egyesületének (a továbbiakban: TSZE) közelmúltban kiadott véleményére, amely szerint az új OFI-s atlaszok kiadásának célja abszolút méltánylandó. Azt írják: „az utóbbi években a különböző kiadók által forgalomba hozott középiskolai atlaszok komplett adattárakkal, segédanyagokkal bővültek, teljesen szétfeszítve egy hagyományos értelemben vett történelmi atlasz kereteit, tulajdonképpen ezáltal szinte legalizált puskává, vagy bújtatott tankönyvvé alakultak. Ilyen módon a családokat folyamatos plusz kiadásra kényszerítették, hisz ha azt akarták, hogy gyermekeik a legtöbb segédanyagot tartalmazó, legvaskosabb atlaszsal vághasson neki az érettséginek, akkor – akár igen magas áron is, de – meg kellett vásárolni az újabb kiadásokat. Extrém esetben előfordult, hogy egyes diákok két-három atlaszsal érkeztek az érettségire, aminek jelentős részét töltötték el az atlaszokban információ után kutatva, tanácstalanul lapozgatva. Végül pedig teljesen összefüggéstelen, az atlaszból jól-rosszul kimásolt információhalmazt adtak be esszé néven, melyek ilyen módon egyfelől értékelhetetlenek voltak, másfelől pedig nem szolgálták a kompetenciafejlesztés célját, hiszen ahelyett, hogy a térképek elemzésével következtetéseket vontak volna le, inkább a kronológiai listákból másoltak ki mechanikusan információfoslányokat. Emellett pedig a szociálisan hátrányosabb helyzetű diákoknak maradt az iskola által biztosított több éves, segédanyagokat nélkülöző, régebbi atlasz.”

A TSZE álláspontja szerint a középiskolai atlaszba bekerült segédanyagok sok esetben lefedték a kerettanterv és érettségi követelmények által méltányosan elvárható elméleti tudásanyagot, ezzel jelentősen egyszerűsítve az amúgy megfelelő színvonalú vizsgát – szinte szétfeszítve annak valódi vizsga jellegét. Véleményük szerint téves félelem az, hogy az atlasz végéből kihagyott kronológiai lista híján ne lehetne az évszámokat és eseményeket az atlasz segítségével megállapítani. Ahogy korábban is, ehhez rendelkezésre állnak az atlasz térképlapjai, melyek értő használata esetén könnyedén fellelhetők a keresett információk, de mégis biztos térképolvasásra (ismeretszerzési kompetenciára) van szükség hozzá, szemben a kronológiai lista mechanikus használatával.

A TSZE méltánylandónak tartja az állami törekvést a taneszközök ingyenességére, és elfogadja, hogy ez maga után vonja az önköltségi áron történő állami tankönyvkiadást. Összegzőképpen pedig úgy fogalmaznak: „végső soron alkalmasak a jelenlegi változatok az érettségien használható segédlet céljaira, tehát az atlasz használhatóságának teljes megkérdőjelezését hisztériakeltésnek kell minősítenünk”.

Úgy látom, Képviselő úr továbbra is kitartóan folytatja lobbitevékenységét egyes profitorientált tankönyvkiadók piacainak visszaszerzésében.

Budapest, 2017. január 31.

Tisztelettel

